

2 april 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtspvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Bogard, advocaat te Eindhoven,

tegen:

willem pater [naam],
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen aangeklaagde,
bij leven verbonden aan [instelling] te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 maart 2011. Op 25 mei 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], provinciaal.

Op 29 september 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. J.P.C. van den Bogard.

Namens aangeklaagde zijn verschenen de Provinciaal van de passionisten, [naam] en [naam].

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde bezocht als zogenoemde 'wervingspater' regelmatig de lagere school, [school] te [plaats], alwaar klager in 1957 leerling was. Klager viel op door zijn schoolprestaties en werd door aangeklaagde regelmatig meegevoerd mee re rijden in de auto naar andere scholen. Klager vond dit geweldig. Tijdens één van deze autorijes, in een bos en naast de weg, liet aangeklaagde klager zijn broek naar beneden doen en begon vervolgens het geslachtsdeel van klager te betasten.

2.2. Klager was 11 jaar oud toen bovenstaande gebeurtenis plaats had. Klager wist op dat moment niet wat hem overkwam en heeft hierover nooit met derden durven praten. Toen klager zich realiseerde dat de bedoelingen van aangeklaagde steeds op een ander vlak hadden gelegen dan klager aanvankelijk dacht, voelde klager zich misbruikt en was zijn vertrouwen

in ernstige mate geschonden. Ter zitting heeft klager voorts aangegeven dat door de gebeurtenis zijn reeds aanwezige onzekerheid groter werd. Om zijn onzekerheid enigszins weg te nemen is klager gaan drinken, hetgeen uiteindelijk geleid heeft tot een langdurig drankprobleem, aldus het klaagschrift.

2.3. Klager acht het van groot belang dat zijn verhaal verteld wordt om zo een bijdrage te leveren aan het kenbaar worden van hetgeen zich destijds binnen de muren van vele internaten en overige kerkelijke instellingen heeft voorgedaan. Daarnaast wenst klager erkenning voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan. Een financiële compensatie acht klager rechtvaardig gelet op het leed dat hem destijds door klager is aangedaan en de gevolgen die dit heeft gehad voor zijn verder leven.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciaal van de passionisten, [naam] heeft in zijn reactie allereerst gesteld dat twijfel bestaat over de identiteit van de aangeklaagde. Niet is onomstotelijk vast komen te staan dat de persoon waarover klager klaagt ook daadwerkelijk [aangeklaagde] is. Ter terechtzitting heeft [provinciaal] in dit verband opgemerkt dat [aangeklaagde] een specifiek kenmerk heeft dat door klager niet genoemd is, hetgeen [provinciaal] bevreemdt. Ondanks het feit dat aan de identiteit van aangeklaagde getwijfeld kan worden heeft [provinciaal] uitgebreid onderzoek verricht naar de levensloop van aangeklaagde. [provinciaal] concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook niet in staat is de klacht van klager te ontkennen.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klager schetst heeft plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast behelst een klacht, bij de Klachtencommissie bekend onder nummer 2011T414(2), dat aangeklaagde in het jaar 1959, wederom tijdens een autorit, zijn handen in de korte broek van de betreffende klager stak om zijn geslachtsdeel en benen te strelen. De Klachtencommissie merkt laatstgenoemde klacht aan als steunbewijs voor de onderhavige klacht, nu het hier een soortgelijk optreden van aangeklaagde betreft.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud en keek erg op tegen aangeklaagde die hem uitnodigde met hem mee te rijden in de auto. Het is een feit van algemene bekendheid dat slachtoffers van seksueel misbruik nog gedurende lange tijd hiervan de negatieve gevolgen kunnen ondervinden, waarvan onzekerheid een vorm kan zijn. De Klachtencommissie laat evenwel in het midden of de alcoholverslaving van klager een direct verband houdt met het seksueel misbruik. In dit verband verwijst de Klachtencommissie naar de verklaring van klager ter zitting, waarin hij aangaf dat het moeilijk is om exact te duiden wat zijn alcoholverslaving heeft veroorzaakt.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [provinciaal] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal van de Nederlandse Provincie van de Congregatie der Passionisten de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van klagers leed.

Dit advies is vastgesteld op 2 april 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal van de Nederlandse Provincie van de Congregatie der Passionisten en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Provinciaal van de Nederlandse Provincie van de Congregatie der Passionisten binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Provinciaal van de Nederlandse Provincie van de Congregatie der Passionisten daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal van de Nederlandse Provincie van de Congregatie der Passionisten.